

Problematika riešenia navrátenia vlastníctva k pozemkom PKV č. 1, k.ú. Rača podľa zák. č. 503 / 2003 Z. z.

Dňa 28. 10. 2010 sa konala 1. obhliadka časti pôvodných urbárskych pozemkov, z priebehu ktorej sa vynárajú problémy riešenia navrátenia vlastníctva. Ako najdôležitejšia skutočnosť, prečo hovorí o problematike je to, že pozemky sa nachádzajú v kat. území Rača a z pôvodných pasienkov boli už v dobe Uplatneného nároku podľa Z. č. 229 / 1991Zb i stavebné pozemky, ktorých trhová hodnota je nezanedbateľná. Z pohľadu technickej realizácie je problém v neexistencii metodiky, resp. schémy, ktorá by dala do pohybu zmysluplnú činnosť osôb kompetentných na rozhodovaciu činnosť daného problému.

Základom riešenia by mali byť podkladové materiály, ktoré od r. 2004, keď bolo opäťovné požiadanie o reštitúciu predmetných pozemkov, stále nie sú k dispozícii a ich získavanie je veľmi ťažké.

1. Je potrebné presne určiť výmeru pôdy, o ktorú si oprávnené osoby (ďalej len OO)požiadali podľa zák. č. 503/2003 Z.z.

Tu sa vynára otázka , čo s pozemkami , ktoré patrili pôvodným podielníkom a slúžili na zabezpečovanie poľnohospodárskej činnosti ako cesty – prístup, potoky a jarky – zdroj vody, resp. odvod vody a podľa dnešných kritérií nepatria do PPF, i keď môžeme tvrdiť, že to boli v podstate z dnešného pohľadu TPP, alebo inak , podľa delenia na primárny, sekundárny a ostatný PPF išlo o kategóriu sekundárne a ostatné nakoľko tu bol i chov hospodárskych zvierat. Vlastníctvo tam existovalo, bolo oň požiadane v reštitúcii, ale? Problém vidíme i v nekompletnom spracovaní podkladov zo strany KN ako zhotoviteľa Identifikácií parciel, či už ide o numerické alebo grafické spracovanie. V prvom prípade pri číselnom vyjadrení nie sú údaje z PKV č. 1 totožné s údajmi na Identifikácii – nezohľadnenie zmien vykonaných po r. 1949, o. i. ide o pôvodné p. č. 4784 / 2 - č. d. 408/64, či pôvodné p. č. 4798 kde došlo k zvýšenie výmery - samozrejme v neprospech OO. Čo sa týka grafického spracovania identifikácie, je až zarážajúca informácia o kapacitnom podhodnotení KN pracovníkmi, ktorí by mali spracovať požadovanú identifikáciu v časovom horizonte 6 rokov od podania reštitučného nároku, a to reštitúcia predmetných pozemkov bola uplatnená i podľa Z. č. 229 / 1991a trvala do 03. 09. 2003, kedy nadobudlo právoplatnosť Rozhodnutie - Rozsudok Kr. súdu v Bratislave 24S 223/00 – 57. V zákone č. 229 / 1991 Zb. § 5 ods. 3 i zákone č. 503 / 2003 Z. z. § 4 ods. 2 sa jednoznačne hovorí o povinnosti povinnej osoby. V priebehu správneho konania vo veci Uplatneného nároku podľa Z. č. 229 / 1991Zb pod č. podania 1400 / 92 – PÚ došlo k pozmeňovaniu podkladov zo strany štátnych orgánov ako i k neplneniu si povinnosti povinnej osoby voči OO. Na tieto skutočnosti som narazila pri hľadaní podkladov k novo uplatneným nárokom OO. Je možné aby štátny orgán, resp. jeho pracovníci vykonávali činnosť v rozpore so zákonom ? Je správne konanie napadnuteľné, ak sa objavia doklady ktoré boli pozmenené a na ich základe došlo k poškodeniu OO ?

Bolo by potrebné, aby orgány štátnej správy, ktoré disponujú relevantnými podkladmi , aby tieto poskytli bez zbytočných prieťahov. K už vypracovanej identifikácii SKA-3012/07 je potrebné doplniť dátumy prevodov vlastníctva s titulom nadobudnutia aby bolo možné jednoznačne posúdiť konanie povinnej osoby počas uplatnej reštitúcie. Bolo by zaujímavé a zároveň i potrebné, porovnať stav podľa Identifikácie parciel č. 2243 / 93 so stavom k dátumu 03. 09. 2003 a urobiť záver o postupe zodpovedných osôb. Je to dôležité z hľadiska práva na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobila Rozsudku Kr. súdu v Bratislave 24S 223/00 – 57 po dobu , kedy došlo k prvému uplatneniu si nárokov na navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 503 / 2003.

Dá sa jednoznačne odpovedať na otázku či je možné realizovať pozemkové úpravy (z. č. 330 / 1991 Zb.) na pozemkoch , o ktoré bolo požiadane v reštitúcii a je alebo nie je ROEP 1. stupňom pozemkových úprav ?

Z jednoznačne určenej výmery, je potrebné

2. určiť veľkosť jedného podielu a zároveň
3. určiť počet podielov, o ktoré bolo požiadane

V tomto okamihu narážam na ďalší problém, a to OO – dedič – zákaz drobenia - nakoľko zák. č. 503/2003 Zb. v § 2 ods. 2 hovorí jednoznačne kto je oprávnená osoba, no zároveň zák. č. 181/1995 Zb. § 4 ods.2 a 3 hovorí o zákaze drobenia vlastníckych podielov, resp. úprave podmienok drobenia. O tom istom hovorí i § 23 ods.1 a 2, zákona č. 180 / 1995 Z. z. Malo by tu platiť jedno, ak o podiely požiadala čo i len jedna OO, vec by mala byť vydaná celá. V historických súvislostiach by sa malo prihliadať na priznanie tzv. obyčajového práva, nakoľko urbárske podiely o ktorých je reč, sa viazali na dom – jeho súpisné číslo a bolo vecou dedičov ako sa vysporiadali.

Podľa výkladu Prof. JUDr. Štefanoviča – Pozemkové právo, III. aktual. vydanie na str. 183 uvádzajú ...., že podiely urbárikov, ktorí svoje pasienky nežiadali reštituovať (sú neznámi, nedoložení), ostávajú ako podiely urbárske vo vlastníctve poľnohospodárskeho družstva, neprechádzajú na SPF ako podiely nezistených vlastníkov!

Zák. č. 181 / 1995 Z. z. § 2 ods. 2. Členom spoločenstva sú všetci spoluľastníci spoločnej nehnuteľnosti.

V § 6 ods. 1 pís. b, c, d hovorí o podieloch spoločnej nehnuteľnosti, bez špecifikovania či ide o poľnohospodársky alebo lesný PF, v spravovaní SPF.

Pozemkové spoločenstvo podielového vlastníctva lesov a polnohospodárskych majetkov

Rača

Albánska 2, 831 06 Bratislava 35
IČO 317 49 674

Chronológia vývoja Uplatnenia nárokov podľa Zákona č. 503/2003 Z. z.

Po prehratom súdnom spore, ktorého rozsudok 24S 223 / 00 – 57, nadobudol právoplatnosť dňa 03. 09. 2003, vo veci priznania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapisaným v PKV č. 1, podľa Zákona č. 229 / 1991 Z.z., ktoré si uplatnilo Pozemkové spoločenstvo podielového vlastníctva lesov a polnohospodárskych majetkov / pôvodne Združenie vlastníkov urbárskych lesov a pasienkov Rača / dňa 29. 12. 1992 pod č. 1400 / 92 – PÚ, si členovia Pozemkového spoločenstva podielového vlastníctva lesov a polnohospodárskych majetkov mohli podľa Zákona č. 503/2003 Z.z. ako oprávnené osoby (OO) uplatniť svoj nárok na navrátenie vlastníctva. Prvé evidované Uplatnenie je evidované zo dňa 29.03. 2004 a do konca r. 2004 si svoj nárok uplatnilo cca 150 podielníkov Pozemkového spoločenstva.

Postup Obv. PÚ Ba III neboli od začiatku vedený s cieľom danú reštitúciu riešiť transparentne. Problémy sú od začiatku uplatnenia v určení osoby, ktorá by bola zodpovedná za danú reštitúciu a ktorá by komunikovala s OO. Niekoľko skutočností o priebehu riešenia uplatneného nároku podľa Zákona č. 229 / 1991 Z.z, ktoré môžu objasniť prečo sa úrad nesnaží o vyriešenie rešitučného nároku:

Pri presadzovaní nároku OO dotknuté orgány štátnej správy a povinná osoba neposkytovali poriadok podľa §4a Zákona č. 229 / 1991. V januári 1994, podľa doložených listinných materiálov, JUDr. Lidayová vyzýva PD Rača ako povinnú osobu (PO) na vypracovanie Dohody o navrátení pozemkov podľa § 9 Zákona č. 229 / 1991 Z.z., lebo inak rozhodne Pozemkový úrad. O 4 mesiace nastáva zmena. Od tohto okamihu sa začína dokazovanie OO na svoj nárok. Celým obdobím tento proces rozhodovania sprevádza osoba JUDr. Lidayovej, ktorá sa na rôznych postoch na rôznych úradoch vždy vyjadruje k danej veci. Napríklad dňa 08. 12. 1997 na žiadosť PO vydáva JUDr. Lidayová vyjadrenie o uplatnenom nároku OO, na základe ktorého dňa 12. 02. 1998 žiada PO – PPD Rača o zápis pozemkov do KN. Problém je, že tento dokument podľa archívnych materiálov nie je totožný s listinou, ktorou bol v skutočnosti uplatnený nárok podľa Zákona č. 229 / 1991 Z.z. Daná skutočnosť bola zistená v novembri 2009. Otázne ostáva vlastníctvo pôvodných nemeckých vlastníkov podielov, ktorí museli po skončení II. sv. vojny opustiť územie republiky – podľa zákona ho má spravovať SPF a prenajímať spoločenstvu na účely hospodárenia, čo sa ale v žiadnom období nestalo. Vzápäť dňa 18. 05. 1998 prednosta Okr. úradu BA III, Ing. Dutka zamietla nárok OO a tie sa obracajú, veriac v spravodlivosť súdnej moci na súd, kde na Krajskom súde samosudkyňa rozhodla rozsudkom 24S 223 / 00 – 57 v neprospech OO. Od 01. 01. 2004 nadobúda účinnosť Zákon č. 503/2003 Z.z. a na základe tohto si OO už ako FO - jednotlivci uplatňujú nárok na navrátenie vlastníctva.

Všetko sa začína od znova. Zodpovedná osoba JUDr. Lidayová je s vecou oboznámená veľmi dobre, preto teoreticky by veci mali nabrať spád. Bohužiaľ. V priebehu rokov , v rôznych časových obdobiach, sú OO informované o začatom správnom konaní, ktoré je vždy samozrejme prerušené. Problém je vo vyhľadávaní spisov - ich stratou a následným nájdením, so stáhovaním PÚ, s prechodom agendy na iných pracovníkov, ktorí sa cca 3 mesiace oboznamujú s problematikou a následne dávajú výpoved', s množstvom práce a .... Obv. PÚ, nie je vypracovaná metodika podľa ktorej by pracovníci úradu postupovali a sa ľou i riadili a informovali OO. PÚ nevyužíva doklady a podklady vypracované pre potreby prvého Uplatnenia. Ide tu o plytvanie štátnymi peniazmi, znásobovaním práce ľudí na jednotlivých dotknutých úradoch alebo o úmyselné vytváranie prekážok pre nedoriešenie veci ? Neustále sa meniacie vedenie a pracovníci úradu nepracovali na riešení Uplatnení.

V r. 2006 sa na Oby. PÚ Ba III listom zo dňa 20. 09. 2006 obrátilo Pozemkové spoločenstvo (PS), ktoré žiadalo o zabezpečenie technických podkladov – geometrického plánu pre rozhodovaciu činnosť. Samotný Oby. PÚ neinicoval vypracovanie podkladov, tieto boli vypracované na základe podnetu oprávnenej osoby – p. Sučanská, ktorá ich listom zo dňa 22. 03. 2007 zaslala na Oby. PÚ – Ing Dobrovodová, išlo o Výpis z KN –PKV č. 1 –majetková podstata a Identifikáciu parciel. Na základe tejto iniciatívy došlo ku čiastočnému posunu, keď vtedajšia riaditeľka Oby .PÚ Ing. Suchá listom zo dňa 05. 11. 2007, č.j. 728/7636/2007/D(760/2004) zvolila.... spoločný postup, vzhľadom k tomu, že ide o spoločný majetok bývalých členov Úrbárskeho spoločenstva. ... a nechala preto vyhotoviť grafickú identifikáciu parciel. No vyžiadanie spomínaného technického podkladu zo SPF v skutočnosti bolo uskutočnené až 11. 08. 2008, t.j. po 23 mesiacoch od prvej žiadosti od PS. Tento fakt hovorí sám za seba. V priebehu nasledujúcich mesiacov sa uskutočňovali osobné návštavy OO, ktoré vždy končili s prísľubom pokračovania , ktoré sa nekonalo. Dnes je apríl 2010 a sme presne tam kde sme boli pred 5 rokmi. Dňa 11. 02. 2010 sme požiadali Oby.PÚ o informáciu ohľadne Uplatnení nárokov, na ktorú nám nebola poskytnutá žiadna odpoveď, preto sme listom ObPU 003-2010-Va zo dňa 16. 04. 2010 požiadali opäťovne o poskytnutie židaných informácií a zdôvodnenie prečo sa tak doteraz nestalo.